

21 Ιουνίου, 1996

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΚΡΟΝΙΔΗΣ,
Δ/στές]

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ, ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Εφεσείονσα-καθ' ης η αίτηση,

v.

ΦΙΛΑΡΕΤΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εφεσιβλήτων-αιτητών.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 2157).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Συστάσεις — Αρμοδιότητα για πα-
ροχή των συστάσεων έχει ο Προϊστάμενος του Τμήματος — Κατά πό-
σο και κάτω υπό ποιές προϋποθέσεις είναι εφικτή η υποκατάσταση της
αρμοδιότητας του Προϊσταμένου από άλλο λειτουργό του τμήματος —
Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990 (Ν. 1/90), Άρθρο 35(4). 5

Λέξεις και Φράσεις — "Προϊστάμενος του Τμήματος" στο Άρθρο 2 του
περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90).

Οι συνεκδικαζόμενες προσφυγές έγιναν αποδεκτές από τον Πρό-
εδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην άσκηση πρωτόδικης διαδικα-
σίας, με αποτέλεσμα την ακύρωση των προαγωγών των ενδιαφερο-
μένων μερών στη θέση Ανώτερου Λειτουργού, κλάδος Γραμματεια-
κού Προσωπικού, για το λόγο ότι οι συστάσεις προήλθαν από τον
Πρώτο Διοικητικό Λειτουργό στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης 15
και Προσωπικού και όχι από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, κατά
παράβαση του Άρθρου 35(4) του Ν. 1/90.

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, απέρριψε την έφεση
που ηγήθησε από τη Δημοκρατία και αποφάνθηκε ότι: 20

Η διαπίστωση του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου, για
παρέκλιση από τις διατάξεις του Άρθρου 35(4) του Ν. 1/90 είναι
ορθή, γιατί όπου η άσκηση εξουσίας ανατίθεται διά νόμου σε κα-
θοριζόμενο αξιωματούχο, η εκχώρησή της δεν επιτρέπεται, εκτός 25

και αν αυτό επιτρέπεται ρητά από τον ίδιο το νόμο.

5 Η μοναδική περίπτωση που μπορεί να γίνουν οι συστάσεις από άλλο λειτουργό, εκτός από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, είναι όταν χηρεύει η θέση του Προϊσταμένου ή ο ίδιος απουσιάζει από τα καθήκοντά του λόγω ανυπέρβλητου αντικειμενικού κωλύματος και πάντοτε εφόσον ορίζεται λειτουργός που ασκεί τα καθήκοντα του Προϊσταμένου του Τμήματος.

10 Η απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Πιπέρη*, στην οποία κρίθηκε ότι οι συστάσεις ανώτερου λειτουργού όταν αντιπροσώπευε το Γενικό Διευθυντή, ήταν ουσιαστικά συστάσεις στις οποίες θα προέβαινε ο ίδιος ο Προϊστάμενος του αρμοδίου Τμήματος, δεν είχε στόχο να συζητήσει διεξοδικά την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 44(3) του Νόμου 33/67, που ήταν σχεδόν πανομοιότυπες με αυτές του Άρθρου 35(4) του ισχύοντος νέου νόμου, αλλά περιορίστηκε να τις εξετάσει και εφαρμόσει στις 15 ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης εκείνης.

20 Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα. Η αντέφηση αναφορικά με τα ζητήματα που ηγήθηκαν πρωτόδικα για την ακύρωση της επίδικης απόφασης, καθίσταται άνευ αντικειμένου ενόψει της απόφασης στην έφεση.

25 Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Πιπέρη και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1984) 3 Α.Α.Δ. 1306,

30 *Καμένος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπόθ. Αρ. 616/92, ημερ. 23.2.1994.*

Έφεση.

35 Έφεση εναντίον της απόφασης του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου Κύπρου (Πιχής, Π.) που δόθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου, 1995 (Προσφυγή Αρ. 518/94 κ. ά) με την οποία έγιναν αποδεκτές οι προσφυγές των εφεσιβλήτων εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, για την προαγωγή των 40 ενδιαφερομένων μερών στη θέση του Ανώτερου Λειτουργού, Κλάδος Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού.

Γ. Φράγκου, Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Εφεσείουσα Δημοκρατία.

A. Κωνσταντίνου, για τους Εφεσίβλητους-αιτητές στις προσφυγές 518/94, 526/94 και 538/94.

A. Σ. Αγγελίδης, για τους Εφεσίβλητους-αιτητές στις προσφυγές 569/94 και 570/94.

5

A. Σ. Αγγελίδης για κ. Α. Κληρίδη, για τον Εφεσίβλητο-αιτητή στην προσφυγή 547/94.

A. Κωνσταντίνου, για την αντέφεση στις προσφυγές 518/94, 526/94 και 538/94.

10

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο δικαστής Χρ. Αρτεμίδης,

15

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην άσκηση πρωτόδικης δικαιοδοσίας, αποδέκτηκε τις 3 συνεκδικαζόμενες προσφυγές, που καταχωρήθηκαν εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Ανώτερου Λειτουργού, κλάδος Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού.

20

Ο μοναδικός νομικός λόγος, για τον οποίο οι προσφυγές πέτυχαν, ήταν επίσης το αντικείμενο συζήτησης στην ενώπιόν μας έφεση της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά δε την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, Ν.1/90, που προβλέπει τα εξής:

25

"35.-(4) Κατά την προαγωγή η Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη το περιεχόμενο των Προσωπικών Φακέλων και των Φακέλων των Ετήσιων Υπηρεσιακών Εκθέσεων των υποψηφίων, αιτιολογημένες συστάσεις του Προϊστάμενου του Τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση και την εντύπωση την οποία η Επιτροπή αποκόμισε για τους υποψηφίους κατά την προφορική εξέταση, αν αυτή έγινε."

30

35

Ο Προϊστάμενος Τμήματος ορίζεται στις ερμηνευτικές διατάξεις του Νόμου, άρθρο 2, ως "αυτόν που κατέχει την ιεραρχικά ανώτερη θέση στο τμήμα, και ..... κ.λπ."

40

Στην υπόθεση που επιλαμβανόμαστε, οι συστάσεις που υποβλήθηκαν ενώπιον της Επιτροπής, προήλθαν από τον Πρώτο Διοικητικό Λειτουργό στην Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και όχι από τον Προϊστάμενο του Τμήματος. Ο

5 λειτουργός δε αυτός δήλωσε στην Επιτροπή πως ενεργούσε ως εκπρόσωπος του Προϊσταμένου, ο οποίος, λόγω ανειλημμένων υπηρεσιακών υποχρεώσεων δεν μπορούσε να παραστεί. Ανέφερε επίσης, πως οι απόψεις που εξέφραζε δεν ήταν αυτές του Προϊσταμένου του, αλλά του Τμήματος.

10 Ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου έκρινε στην απόφασή του πως υπήρξε παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 35(4) του Ν.1/90, γιατί όταν ο νόμος εναποθέτει την άσκηση εξουσίας σε καθοριζόμενο αξιωματούχο η εκχώρησή της δεν επιτρέπεται, εκτός και αν ο ίδιος ο νόμος ρητά το επιτρέπει.

15 Συμφωνούμε με την πιο πάνω νομολογιακή αρχή, και όπως ο Πρόεδρος την εφήρμοσε στα γεγονότα της υπό συζήτηση υπόθεσης.

20 Η δικηγόρος της Δημοκρατίας εισηγήθηκε πως, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση *Πιπέρη και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1984) 3 Α.Α.Δ. 1306, και άλλες που εκδόθηκαν μετά από αυτή από δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου, είναι δυνατό να δοθούν οι συστάσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 35(4) του Νόμου, από λειτουργό, ο οποίος εξουσιοδοτείται προς τούτο από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, όταν ο τελευταίος κωλύεται να παραστεί ενώπιον της Επιτροπής.

25 Στην υπόθεση *Πιπέρη* η Ολομέλεια αποφάνθηκε πως υπήρξε ουσιαστική συμμόρφωση με το άρθρο 44(3) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου 33/67, οι διατάξεις του οποίου ήσαν σχεδόν πανομοιότυπες με αυτές του άρθρου 35(4) του ισχύοντος νέου Νόμου, κάτω από τις εξής συνθήκες: Κατά τον ουσιαστικό χρόνο δεν υπήρχε Προϊστάμενος του Τμήματος Εξευρέσεως Εργασίας, που είναι ένα από τα τρία τμήματα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επειδή δε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, που μπορούσε να ενεργεί ως Προϊστάμενος του Τμήματος αυτού ως ο ιεραρχικά ανώτερος στην υπηρεσία, απουσίαζε στο εξωτερικό, εξουσιοδότησε τον ανώτερο τη τάξει 30 Λειτουργό, που ήταν και ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξευρέσεως Εργασίας όπου υπήρχαν οι επίδικες κενές θέσεις, να τον εκπροσωπήσει ενώπιον της Επιτροπής, για τους σκοπούς του άρθρου 44(3) του Ν.33/67. Το σκεπτικό της απόφασης είναι ότι 40 ο ανώτερος λειτουργός, που εξουσιοδοτήθηκε από το Γενικό Διευθυντή να παραστεί ενώπιον της Επιτροπής, είχε άμεση γνώση της αξίας των υποψηφίων και πως στην περίπτωση που θα μπορούσε ο ίδιος ο Γενικός Διευθυντής να παραστεί, ώφειλε να συμβουλευθεί το λειτουργό αυτό σχετικά με την αξία των υποψη-

φίων προτού προβεί ο ίδιος στις συστάσεις του. Έτσι, κατέληξε το Δικαστήριο, πως οι συστάσεις που έγιναν ενώπιον της Επιτροπής από τον ανώτερο λειτουργό, όταν αντιπροσώπευε το Γενικό Διευθυντή, ήταν ουσιαστικά οι συστάσεις στις οποίες θα προέβαινε ο ίδιος ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εργασίας, αν υπήρχε τέτοιος αξιωματούχος κατά τον επίδικο χρόνο, ή αυτές που θα έκανε ο ίδιος ο Γενικός Διευθυντής, ως ο Προϊστάμενος του Τμήματος Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αν μπορούσε να παραστεί αυτοπροσώπως.

Θα πρέπει όμως να επισημάνουμε πως η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ρητά αναφέρει στην απόφασή της, πως δεν σκόπευε να συζητήσει διεξοδικά την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 44(3) του Νόμου 33/67, αλλά περιορίστηκε να τις εξετάσει και εφαρμόσει στις ιδιαίτερες συνθήκες της υπόθεσης. Συναφώς διαβάζουμε τα πιο κάτω στη σελίδα 1313 της απόφασης:

"We do not intend to deal extensively, on the present occasion with the correct construction and application of the relevant provision of section 44(3) of law 33/67, since we have reached the conclusion that in the particular circumstances of the present case there has been substantial compliance with the said section 44(3) in a manner compatible with its provision."

Η απόφαση **Πιπέρη** οδήγησε τη νομολογία μας, στις πρωτόδικες αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, προς δυο κατευθύνσεις. Η πρώτη υιοθετεί την άποψη πως επιτρέπεται η εκπροσώπηση του Προϊσταμένου του Τμήματος από άλλο αρμόδιο αξιωματούχο, τον οποίο ο Προϊστάμενος εξουσιοδοτεί ώστε να προβεί ενώπιον της Επιτροπής στις συστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 34(9) του Ν.1/90. Έτσι, στην υπόθεση **Καμένος ν. Κυριακής Δημοκρατίας**, προσφυγή 616/92 23.2.94, που αναφέρεται και στην υπό συζήτηση απόφαση, δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου έκρινε πως υπήρξε συμμόρφωση με την επίδικη διάταξη όταν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, που ήταν ο Προϊστάμενος του Τμήματος, πληροφόρησε την Επιτροπή πως λόγω φόρτου εργασίας ήταν αδύνατο να παραστεί στη συνεδρία της, και όρισε ως εκπρόσωπό του τον Οικονομικό Διευθυντή του Υπουργείου. (Απόφαση Στυλιανίδη Δ., όπως ήταν τότε).

Ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην εκκαλούμενη απόφασή του, και άλλος δικαστής (Νικήτας, Δ) έχουν τη γνώμη, με την οποία όπως είπαμε ήδη συμφωνούμε, ότι δεν μπορεί νόμιμα

να εκχωρηθεί εξουσία που παρέχεται σε οριζόμενο από το νόμο αξιωματούχο, εκτός όταν ο ίδιος ο νόμος ρητά το επιτρέπει.

- 5 Αναφορικά με την ειδική διάταξη που μας απασχολεί, έχουμε τη γνώμη πως η μοναδική περίπτωση που μπορεί να γίνουν οι συστάσεις από άλλο λειτουργό, εκτός από τον Προϊστάμενο του Τμήματος, είναι όταν η θέση του Προϊσταμένου χηρεύει ή ο ίδιος απουσιάζει από τα καθήκοντά του λόγω ανυπέρβλητου αντικειμενικού κωλύματος και πάντοτε εφόσον ορίζεται λειτουργός που ασκεί τα καθήκοντα του Προϊσταμένου του Τμήματος. Η προσέγγισή μας αυτή μπορεί να απολήγει στην πρόκληση πρακτικών δυσχερειών στη λειτουργία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας. Είναι όμως ο Νομοθέτης που ρυθμίζει το ζήτημα, και το Δικαστήριο έχει καθήκον να επιβλέπει την πιστή τήρηση του Νόμου.
- 10
- 15

- 20 Η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου είναι ορθή. Η έφεση της Δημοκρατίας απορρίπτεται με έξοδα που θα υπολογίσει ο πρωτοκολλητής και θα εγκρίνει το Δικαστήριο. Η αντέφεση που καταχωρήθηκε για να αποφασίσει η Ολομέλεια όλα τα ζητήματα που ηγέρθησαν πρωτόδικα για την ακύρωση της επίδικης απόφασης, καθίσταται άνευ αντικειμένου ενόψει της απόφασής μας στην έφεση.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.